

Wyjazd dziennikarzy do spalarni śmieci w Libercu

Kolumna
dofinansowana przez

Uczmy się od sąsiadów

Aglomeracja Górnośląska na własne życzenie wypadła z gry o ubieganie się o środki unijne na budowę przyjaznych środowisku spalarni. I to w czasie, gdy ważą się losy polskiej gospodarki odpadami i w toku są strategiczne zmiany legislacyjne, przybliżające nas do unijnych standardów. W tej sytuacji Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach zaprosił dziennikarzy śląskich mediów na swoją kolejną konferencję prasową do zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów Termizo, w czeskim, stutysięcznym Libercu.

Liberec okazał się dobrym miejscem do ilustracji tematu. Czechi są liderem wśród nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej pod względem skali wykorzystania technologii termicznego unieszkodliwiania śmieci komunalnych. Czesi też, podobnie jak Polacy, wciąż „gonią” ekologiczne normy, obowiązujące w krajach unijnych, poszukując w tym celu optymalnych rozwiązań finansowych i technologicznych. Korzystają również z wspólnotowego wsparcia. Niewielkie Czechi dysponują trzema spalarniami. W Pradze, Brnie i Libercu. „Najmłodszym” obiektem jest funkcjonująca od 11 lat spalarnia Termizo w Libercu.

Budowa tego zakładu rozpoczęła się w 1998 roku, w gęsto zaludnionej części miasta, blisko jego centrum. Spalarnię reklamowano wówczas jako osiągnięcie na XXI wiek. Mimo, że jej projekt nie uwzględniał na starcie instalacji do oczyszczania gazów spalinowych, z dioksynami, furanami i metalami ciężkimi na czele. Protesty ekologów, długotrwałe konsultacje społeczne oraz wymagania dyrektywy unijnej 2000/76/EC, rygorystycznie zastrzegającej normy emisji dioksyn i furanów – wymusi-

Gospodarze obiektu i Prezes WFOŚiGW w Katowicach Gabriela Lenartowicz, dyskutowali z dziennikarzami nt. działania spalarni.

ty budowę kosztownego ciągu technologicznego, pochłaniającego najgroźniejsze związku chemiczne.

Podczas rekonesansu dziennikarskiego w monitorowanej przez całą dobę spalarni Termizo, mogliśmy się przekonać, że to obiekt supernowoczesny, w pełni zautomatyzowany, a obowiązujące normy emisji zanieczyszczeń, także dla dioksyn i furanów są dotrzymywane. Zapewnia to system aż czterostopniowego czyszczenia spalin. Gospodarze spalarni Temizo informowali nas również, że dokładnie śledzą rozwój technologii czystego spalania odpadów komunalnych, chociaż... Obecnie emisja zanieczyszczeń z jej kominów jest poniżej dopuszczalnej normy, obowiązującej w krajach UE. Obecnie zakład jest spółką prywatną, posiadającą 90 proc. udziałów. Symbliczne 10 proc. jest w dys-

pozycji samorządu miasta. Termizo jest zatem na własnym rozrachunku. Utrzymuje się samodzielnie spalając w ciągu roku ponad 100 tys. ton odpadów od ponad 200 tysięcy mieszkańców, także z okolicznych gmin. Równocześnie produkuje energię w ilości 700 tys. GJ/rok, wykorzystywaną w miejskiej elektrowni i ciepłowni.

Historia tej 11-letniej spalarni odpadów komunalnych jest podobna do innych w Europie, gdzie pracuje blisko 400 zakładów ich termicznego unieszkodliwiania. Wobec ustanowie zastrzanych norm środowiskowych starsze europejskie spalarnie były niejednokrotnie modernizowane. Te mniejsze, nieefektywne i nieekologiczne latach 1990–2000 zlikwidowano. W ich miejsce wybudowano najnowocześniejsze. W sumie liczba spalarni zmalała, ale wzrosła ich wydajność.

Dzisiaj ich praca w gęsto zaludnionych miastach nie budzi sprzeciwu. Słynną na świecie wiedeńską spalarnię Spittelau, ze względu na jej „bajkową” architekturę i malarskie oblicze, traktuje się jako atrakcję turystyczną. W Monako na spalarnię położoną w centrum turystycznego miasta, tuż przy nabrzeżu, w sąsiedztwie hoteli i ekskluzywnych sklepów, nikt nie zwraca uwagi.

Szwecja, gdzie w zakładach termicznego unieszkodliwiania odpadów obowiązują jeszcze ostrzejsze normy emisyjne niż w Unii, ekologiczne spalanie odpadów i produkcja energii przynosi spore zyski. Dlatego Szwedzi zaczęli sprowadzać odpady komunalne także z Norwegii i Finlandii.

Ciekawy architektonicznie budynek spalarni wśród w pejzaż miasta

Jolanta Matakowska